

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 14.Gf.40.254/2023/5/II.

A felperes:

MFB Magyar Fejlesztési Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság
cím1

A felperes képviselője:

Dr. Kohlmann Katalin kamarai jogtanácsos
cím1

Az alperes:

cég27
cím2

Az alperes képviselője:

Illés Géza Márton Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Illés Géza Márton ügyvéd)
cím3

A per tárgya: közvetítői szerződésből eredő megtérítési kötelezettség

Az elsőfokú bíróság: Budapest Környéki Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 6.G.40.215/2021/32.

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 10.000.000 (tízmillió) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

I.

[1] A felperes keresetében 29.026.394 forint kamat és annak 2019. június 28. napjától számított járulékai, 35.521.747 forint kamat és annak 2019. június 28. napjától számított járulékai, továbbá 743.400.000 forint tőke és 84.660.000 forint kamat, valamint a tőkeösszeg után 2016. szeptember 29. napjától számított járulékok, 420.000.000 forint tőke és 49.603.151 forint kamat, és a tőkeösszeg után 2019. szeptember 29. napjától számított járulékok, 875.500.000 forint tőke és 68.246.255 forint kamat, valamint a tőkeösszeg után 2016. április 23. napjától számított járulékok, továbbá 495.000.000 forint tőke és 38.051.836 forint kamat, valamint a tőkeösszeg után 2016. április 23. napjától számított járulékok megfizetésére kérte kötelezni az alperest szerződés teljesítése, másodlagosan szerződésszegéssel okozott kár, harmadlagosan szerződésen kívüli kártérítés címén a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 300. §-a, 318. §-a és 339. §-a alapján.

II.

[2] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

III.

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a JEREMIE – Új Magyarország Fejlesztési Terv Kockázati Tőkeprogram Gazdaságfejlesztési Operatív Program Magyar Államkincstárnál vezetett számlájára

a cég1 ügylete kapcsán 29.026.394 forintot és annak 2019. június 28. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű késedelmi kamatát,

az cég2 ügyletével kapcsolatban 35.521.747 forintot és ezen összeg után 2019. június 28. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 7%-kal növelt mértékű késedelmi kamatát,

a cég3 ügylethez kötődően 743.400.000 forintot és ezen összeg után 2013. december 21. napjától 2019. június 28. napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékben megállapított 55.039.096 forint lejárt késedelmi kamatot, továbbá 2019. június 29. napjától a kifizetésig 443.000.000 forint után a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 7%-kal növelt mértékű késedelmi kamatot, továbbá 300.000.000 forint után 2019. június hó 29. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napja szerinti jegybanki alapkamat 8%-kal növelt mértékű késedelmi kamatot,

a cég4 ügyletével kapcsolatban 420.000.000 forintot és annak 2013. december 21. napjától 2019. június 27. napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékben megállapított, 31.085.178 forint lejárt késedelmi kamatot, és 2019. június 28. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napja szerinti jegybanki alapkamat 7%-kal növelt mértékű késedelmi kamatot,

a cég5 ügylettel kapcsolatban 875.500.000 forintot és ebből 425.500.000 forint után 2013. május 1. napjától, további 450.000.000 forint után 2013. november 14. napjától 2016. április 22. napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napja szerinti jegybanki alapkamattal megegyező mértékű, összesen 51.835.280 forint késedelmi kamatot, valamint 2016. április 23. napjától a kifizetésig 425.500.000 forint tőkeösszeg után a késedelemmel érintett naptári félév első napja szerint a jegybanki alapkamat 7%-kal növelt mértékű késedelmi kamatot, 450.000.000 forint után 2016. április 23. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félévi első napján érvényes jegybanki alapkamat 8%-kal növelt mértékű késedelmi kamatot,

a cég6 ügyletével kapcsolatban 495.000.000 forintot és annak 2013. június 10. napjától 2016. június 22. napjáig a jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékben megállapított 32.357.404 forint lejárt késedelmi kamatot, 2016. április 23-tól kezdődően a kifizetésig további késedelmi kamatként 445.000.000 forint után a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 7%-kal növelt mértékű késedelmi kamatot, továbbá 50.000.000 forint után a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot.

[4] Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 29.000.000 forint perköltséget; ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

III.1.

[5] A fellebbezés szempontjából releváns tényként állapította meg, hogy a felperes az MV-Magyar Vállalkozásfinanszírozási Zrt. (MV Zrt.) jogutódja, amely olyan forráskezelő szervezet volt, amelynek feladatát képezte, hogy a közreműködésével kerüljön sor az Európai Unió Tanácsa 1083/2006/EK rendeletében megállapított Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Európai Szociális Alap és a Kohéziós Alap források szétosztására. Az irányító hatóság a Nemzetgazdasági Minisztérium, majd a későbbiekben a Pénzügyminisztérium volt.

[6] A Bizottság 1828/2006/EK rendeletének 44. cikke alapján finanszírozási szerződés jött létre az Irányító hatóság és a felperesi jogelőd között a programmal kapcsolatos feladatok végrehajtására. A felperesi jogelőd az „Új Magyarország Kockázati Tőkeprogram részét képező Közös Alap Alprogram végrehajtásában résztvevő egyes piaci szereplők pályázat

keretében történő kiválasztására” pályázati felhívást tett közzé. A pályázat célja az induló és növekedési létszakaszban lévő, Magyarország területén működő és bejegyzett, de nem a Közép-magyarországi régióban székhellyel rendelkező mikro-, kis- és középvállalkozások tőkehelyzetének befektetések útján történő javítása volt.

[7] E pályázat eredményeként került kiválasztásra az alperes közvetítőként az Új Magyarország Kockázati Tőkeprogram keretében finanszírozott Közös Alap Alprogram végrehajtására. A pályázat nyerteseként létrehozta a cég(28), amely a kezelésében állt.

[8] A felperesi jogelőd és az alperes között 2009. december 31-én közvetítői szerződés jött létre, amelynek 2. pontja szerint a szerződés célja a 1083/2006/EK rendelettel összhangban a „nem Közép-magyarországi régióban székhellyel rendelkező mikro-, kis- és középvállalkozások induló és növekedési tőkéhez juttatása kockázati tőkebefektetés által”.

[9] A szerződés 6. pontja szabályozta az alperes alapkezelő által követendő befektetés politikát akként, hogy a befektetéseknek minden esetben meg kell felelniük a vonatkozó jogszabályokban, így különösen a Tpt.-ben foglalt előírásoknak, a Kezelési Szabályzatnak, valamint a közvetítői szerződés 6.1. (i-x) pontjában meghatározott alapelveknek. További tíz pontban sorolta fel többek között az alábbi, alapkezelő alperesre irányadó szabályozási elveket: - a Közös Alap kizárólag a jelen szerződés 3. pontja szerinti támogatásban részesíthető Kedvezményezettekbe, illetve célokba fektethet be,

- 12 hónapból álló időszak alatt a Közös Alap egy Kedvezményezettbe – ide értve a valamely Kedvezményezett, illetve azonos személy vagy vállalkozás ellenőrzése alatt álló vállalkozásokat is – legfeljebb 1,5 millió eurónak megfelelő forintösszeget fektethet be

- befektetések a 3.1. b) szakasz szerinti korlátozásokkal bármely iparágba, illetve szektorba megvalósíthatók.

[10] A Közös Alap befektetéseinek a Kedvezményezett jegyzett tőkéjének megemelésével – új társaság alapítása esetén a jegyzett tőke befizetésével, illetve – a közvetítői szerződés 6.4. pontja szerinti feltételekkel – pénzkölcsön nyújtásával kell megvalósulnia.

[11] A közvetítői szerződés 8. fejezete „A támogatásokkal összefüggő jogellenesség kezelése” címmel szabályozta a jogellenesen felhasznált támogatás alperes Alapkezelő általi visszakövetelésének kötelezettségét (8.1.), és a jogellenesen felvett vagy felhasznált támogatás Alapkezelő általi megtérítési kötelezettségének eseteit (8.2).

[12] A 8.1.a) pont értelmében az Alapkezelő köteles minden észszerű, elvárható lépést megtenni annak érdekében, hogy a Kedvezményezett a jogellenesen megszerzett és/vagy felhasznált támogatás késedelmi kamattal növelt összegét a Közös Alap részére visszatérítse. A 8.1.b) pont alapján e kötelezettség elmulasztásáért az Alap-kezelő a polgári jog általános szabályai szerint felel a felperessel szemben. A 8.2.a) pont szerint a jogellenesen felvett vagy felhasznált támogatás alperes általi megtérítési kötelezettsége akkor áll be, ha a Kedvezményezett jogszabálysértő módon, vagy a Közvetítői Szerződés vagy a Kezelési szabályzat rendelkezéseibe ütközően részesült a Közös Alap Alprogram keretében támogatásban, vagy e támogatást jogszabálysértő módon, vagy a Szerződésbe vagy a Szabályzatba ütköző célra használta fel, és e jog, illetve szerződésellenesség jelentős részben az alperes gondatlan eljárására vagy mulasztására vezethető vissza. Ezen feltételek fennállta esetén az alperes köteles a jog, illetve szerződésellenesen kihelyezett vagy felhasznált támogatást a társaság közös alapban való részesedésének arányában a Közös Alap Programszámlára haladéktalanul átutalni. A 8.2.b) pont esetében az alperes helytállási kötelezettsége beáll, ha súlyosan gondatlanul vagy tudatosan eljárva nem a Szerződésben meghatározott célra, vagy nem a Szerződésnek, illetve Kezelési Szabályzatnak megfelelő befektetéshez vette igénybe a felperes által a Közös Alap rendelkezésére bocsátott vagyoni hozzájárulást. Ez esetben a megtérítési kötelezettsége a jogellenesen felhasznált összegre késedelmi kamattal növelten áll be. A kamat esedékessége az alperes Alapkezelő felróható magatartásának kifejtése időpontjától kezdődik.

[13] A Kezelési Szabályzat 3.6.2. pontja a Közvetítői Szerződéssel összhangban rögzítette az Alap befektetéseinek kedvezményezett körét. A c) pontban megismételte, hogy az Alap által végrehajtott tőkebefektetés nem használható fel meglévő gazdasági társaságban történő részesedésvásárlásra. A 3.6.3. pontban a befektetésekre vonatkozó általános követelményeket határozta meg azzal, hogy a befektetési döntéseknek a Tpt.-ben, az egyéb vonatkozó jogszabályokban, a kezelési szabályzatban foglaltaknak, valamint az e pontban rögzített alapelveknek kell megfelelni. A 3.6.6. pont értelmében az alperes Alapkezelő saját döntése szerint szerez meghatározó többségi vagy kisebbségi részesedést a célvállalatban. Meghatározó vagy többségi részesedés szerzése esetén az általa biztosított szakértő menedzsment erősíti a befektetés biztonságát és csökkenti az Alap kockázatát.

[14] A 3.9. pont az alperes kötelezettségévé tette a céltársaságok folyamatos monitoringját, és hatékony ellenőrzési eszközöket fogalmaz meg a befektetések védelme érdekében. Így együttműködési megállapodás kötését teszi kötelezővé, valamint, hogy az alperes Alapkezelőként képviselőt biztosítson magának a céltársaságban, Kedvezményezettben. Megkövetelte a rendszeres adatszolgáltatást, a céltársaság gazdálkodásának folyamatos értékelését és befektetés eredményességének elemzését. Nem normális üzletmenet esetén biztosítékként megkövetelte, hogy az alperes minden lényeges üzleti döntésnél vétőjogot kössön ki, és beszámolási kötelezettséget írjon elő.

[15] A 3.17. pont szabályozta az „Alap befektetéseiből történő kiszállás, illetve az Alap megszűnése” rendjét, az „exit” folyamatot. Az Alap a befektetési időszak lejártát követően végrehajtja a befektetéseiből történő kiszállást (exit). A 3.17.1. szerint az exit politika lényege, hogy az Alap hozamát maximalizálja, tőkéjét védje, esetleges tőkevesztés kialakulása esetén a veszteséget minimalizálja. Kikötötte, hogy az Alapkezelő az exit során

különös figyelmet fordítson arra, hogy a részesedés ne kerüljön üzletileg nem jóhírű, esetleges bűncselekményekben érintett személyekhez, gazdasági szervezetekhez.

[16] Az Irányító Hatóság által 2013. április 08-án kiadott ügynevezett „Holding levél” tartalmazta, hogy a többszintű befektetési struktúra kapcsán a Kedvezményezett társaságok további befektetések eszközzésére jogosultak ügynevezett „Céltársaságokba”, azonban ezek a befektetések semmiképpen sem irányulhatnak az alkalmazandó közösségi és magyar jogszabályok, iránymutatások, valamint a közvetítői szerződés, illetve a programok célkitűzéseinek kijátszására vagy megkerülésére. További követelményként fogalmazta meg, hogy a Kedvezményezett tőkebefektetése által létrejövő többszintű vállalati struktúrának minden esetben üzletileg, reálgazdaságilag indokoltnak kell lennie, a program céljai előmozdítását kell, hogy szolgálja. Keretfeltételként rögzíti, hogy a Kedvezményezett által finanszírozott, befektetésben részesített társaságnak is meg kell felelnie a Közvetítői Szerződésben a Kedvezményezettre vonatkozó kritériumoknak, így a közvetítői szerződés 3.1. a) és b) pontjában foglalt negatív kritériumoknak is, továbbá a közvetítői szerződés befektetésekre vonatkozó rendelkezéseinek. Kiterjesztette az Alapkezelő ellenőrzési kötelezettségét a Kedvezményezett más vállalkozásba történő befektetésével részes Céltársaságokra is, és a többszintű vállalati struktúra minden vállalkozása tekintetében alkalmazni rendelte a Holding levélben foglaltakat.

[17] Az alperes gyakorlatában a tőkealap befektetéseiről az igazgatósági ülésen igazgatósági határozattal döntött, ugyanígy döntött az exit folyamatok tekintetében is. A döntésekbe a véleményezési joggal bíró felperest bevonta, időszerűen az írásbeli előkészítő anyagok megküldésével tájékoztatta a napirendre vett és előkészített döntésről.

[18] Az igazgatósági döntések alapján a cég²⁷ befektetési és szindikátusi szerződést kötött a Kedvezményezett társasággal. A befektetési döntések alapját képező üzleti tervek a szerződés mellékletét képezték. Az üzleti tervekben megjelölésre került a befektetés reálgazdasági vagy üzleti célja, és utalás történt a céltársaságba történő befektetésre is. A tőkealap a Kedvezményezettben a tárgyi ügyekben tőkeemelést hajtott végre és üzletrészt szerzett, esetenként vezető tisztségviselőt delegált. A befektetések célja olyan tőkeerős üzleti tevékenységet folytató gazdasági társaságok, Céltársaságok létrehozása vagy már létező társaság működő tőkéhez juttatása volt, amelyekben a Tőkealapnak a holdingtársaságokon keresztül fennálló üzleti érdekeltsége egy exit folyamat keretében megfelelő hozammal értékesítésre kerülhetett. Az értékesítésből befolyó vételárak, az így befolyt pénzeszközök célzottan a tőkealapba kerülhettek azzal, hogy az a növekménnyel együtt újra befektethető pénzeszközzé válhatott.

III.1.1.

[19] A cég¹ 500.000 forint törzstőkével alapított egyszemélyes vállalkozás volt. Az alperes a 3/2011. (V. 31.) számú igazgatósági döntésével, amelyet az 1/2012. (VI. 8.) határozattal módosított, 1,5 millió euró összegnek megfelelő forintösszeg befektetését határozta el a cég¹-be történő tőkeemelés formájában. A befektetés célja kiváló minőségű pellet előállítására képes gyári kapacitás kiépítése volt. A tag tulajdonos és az alperesi

Tőkealap között 2012. június 8-án „Befektetési és szindikátusi szerződés jött létre, ennek alapján az alperes 450.500.000 forint átutalásával tőkeemelést hajtott végre a Kft-ben és a Tőkealap a társaság tagjává vált, valamint ügyvezetőt delegált annak vezetésére. A cél elérése érdekében a Kft. a folyósított támogatási összeget a cég7 Kedvezményezett részére kellett, hogy eljuttassa a projektcél megvalósítása érdekében.

[20] Az alperes 2013. május 27-én tartott ülésén a 12/2013. (V. 27.) döntésével elhatározta a tőke leszállítását abból az okból, hogy a befektetés célját képező projekt előkészítése nem került olyan szintre, amely biztosíthatta volna a projekt és a befektetés céljának megvalósulását, a befektetés megtérülését. Így a befektetett tőkeösszeg az Alap számlájára 2013. május 30. napján hiánytalanul visszautalásra került, a cég1 2015. szeptember 8. napján törléssel megszűnt. A Kedvezményezett a pénzt bankszámlán kezelte, annak kamathozama 29.026.394 forint volt.

[21] A befektetési ügyletet vizsgálta az Európai Bizottság és ellenőrző jelentése szerint a cég1-nek kifizetett, de a kedvezményezett gazdasági társaságba, azaz a cég7 felé be nem fektetett összeg nem minősült elszámolható költségnek. Ezt követően a felperes is vizsgálta az ügyletet: a többször megismételt eljárás azzal a vizsgálati eredménnyel zárult 2018. április 26-án, hogy a közvetítői jogosulatlan forrásfelhasználás megállapításra került. A határozat a 4/2011. (XI. 28.) Korm. rendelet 101. §-ára, valamint a Ptk. 6:47. §-ára hivatkozással állapította meg, hogy a Kedvezményezett kamattal növelten köteles a támogatást visszafizetni. A döntés indokolása szerint a Közvetítő alperest terheli a felelősség a Közvetítői Szerződés 9.7. i) és 10.3.b) pontja alapján, ha a Kedvezményezett a közvetítőnek felróhatóan nem szerződésszerűen teljesíti a kötelezettségét. A Közvetítő mulasztását állapította meg, amely abban állt, hogy befektetési cél megvalósulását nem a tőle elvárható gondossággal követte és a Kedvezményezett jogosulatlan kamatnövekményét szerződéses kötelezettsége ellenére nem követelte.

III.1.2.

[22] Az cég2 500.000.-Ft törzstőkével alapított egyszemélyes vállalkozás volt. Az alperes a 2-4/2012. (06.01.) számú igazgatósági határozattal 450.500.000 forint befektetést határozott el, amelyet a társaság tőkeemelésével eszközölt. A tag tulajdonos és a cég27 között 2012. június 8-án „Befektetési és szindikátusi szerződés” jött létre, ennek alapján az alperes 450.500.000 forint átutalásával hajtott végre tőkeemelést, a Tőkealap a társaság tagjává vált, ügyvezetőt delegált annak vezetésére. A szerződés 3. számú melléklete az üzleti terv elnevezésű dokumentum, azonban az semmilyen tényleges tartalommal nem bírt.

[23] Az Európai Bizottság az ellenőrzési tevékenységéről készített jegyzőkönyvben vetette fel a befektetés szabályszerűtlenségének gyanúját azzal az indokkal, hogy az cég2 a többszintű befektetési formában nem kedvezményezett céltársaság, ezért nem tekinthető jogszerű forrásfelhasználásnak a társaság részére juttatott 450.500.000 forint. A felperes is vizsgálta az ügyletet, ennek eredményeként 2015. május 28-án megállapította a közvetítői jogosulatlan forrásfelhasználást, mivel a befektetési cél nem valósult meg, a programban a befektetés nem volt elszámolható.

[24] cég2. 2015. január 13-án végelszámolással megszüntetésre került; a folyósított tőkeösszeget a társaság 2014. október 10-ig több részletben visszafizette. Az alperes üzleti kamatot a társaságtól nem követelt.

III.1.3.

[25] A cég3 ügylete kapcsán az alperes először 2012. április 25-én döntött 443.400.000 forint befektetésről azzal, hogy a többszintű holding struktúra alapján a cég3 a Kedvezményezett, azonban a céltársaság a cég8 lesz. A befektetés végső felhasználási célja olyan informatikai (játékszerver) szolgáltatási csomag kialakítása volt, amellyel a céltársaság a magyar játékszerver szolgáltató piacon meghatározó szereplővé válhat.

[26] A tag tulajdonos és az alperesi Tőkealap között 2012. július 12-én „Befektetési és szindikátusi szerződés” jött létre, amely szerint az alperesi Tőkealap 443.400.000 forint tőkeemelést hajtott végre a cég3-ben és a társaság tagjává vált. Az üzleti terv alapján a cég3 a befektetett összegből 102.000.000 Ft összegben a cég8-ben tőkét emelt, ezzel a cég8 51%-os tulajdoni részesedését megszerezte. A cég8 a 102 millió forintos befektetett összegből 47.500.000 Ft befektetést eszközölt a cég9-be.

[27] Az alperes döntéshozó szerve 2013. július 22-én második alkalommal foglalkozott a cég3-be történő befektetéssel, mivel a jogszabályi környezet változása miatt az eredeti befektetési cél módosítása volt szükséges. Ezen igazgatósági ülésen további 300.000.000 Ft tőkeemelés végrehajtásáról szóló döntés született. A befektetési és szindikátusi szerződés 2013. augusztus 6-i módosításával a cég3-be ez a további 300.000.000 Ft-os tőkeemelés megtörtént, az alperesi Tőkealap törzsbetétje 743.400.000 Ft-ra emelkedett.

[28] A cég3 a módosított befektetési cél megvalósulása érdekében 340.000.000 Ft ellenében licencet vásárolt az cég10 holland cégtől és további 18.000.000 Ft + Áfa értékben informatikai szolgáltatást vett igénybe. Igazoltan 358.000.000 Ft összeget használt fel a folyósított 743.400.000 Ft befektetési összegből, így 385.400.000.-Ft felhasználása nem volt igazolt.

[29] Az exit folyamat keretében az alperes 8/2013. (12.20.) Igazgatósági Határozata alapján 2013. december 21. napján kelt üzletész-adásvételi szerződésben értékesítésre került a cég27 befektetése folytán fennálló részesedés a cég11 vevő részére. A vételárat 1.094.000.000 forintban határozták meg. Az ügylet teljességbe ment, majd néhány napon belül a vevő a társaságot a cég20 részére értékesítette, amely társaság 2016. július 6-án felszámolás alá került.

[30] Az alperes az ügyletkötést megelőzően a vevő fizetőképességét maga is vizsgálta és erre figyelemmel biztosítékként zálogjogot alapított a cég3 üzletrészeire a vételár megfizetésének biztosításaként. Később a vevő kezdeményezésére biztosítéki cserét hajtott végre. A zálogjoga a cégnyilvántartásba nem került bejegyzésre, a zálogszerződés időpontja az okirat alapján nem meghatározható.

[31] Az üzletrész vételárát a cég11 nem fizette meg, a vételár ellentételezéseként az alperes részére biztosítéki cserével egyéb üzletrészeket ajánlott fel, amelyek az alperes portfóliójába kerültek. A cég11 az Alap többségi tulajdonában álló cég12 javára vételi jogot és zálogjogot alapított a korábban a cég13-tól megszerzett cég14 és cég15 üzletrészein. Ezen ügylet kapcsán az Alap közvetetten megszerezte azok leányvállalatait is, így az cég16.-t, valamint a cég17-t és cég18-t. Ezen cégek piaci értéke eléri az Alap követelésének összegét az Alap által lefolytatott értékbecslés alapján, így az Alap helyzete nem romlott, ugyanakkor ezek az üzletrészek nem feleltek meg az Európai Unió vállalkozásfejlesztési programja, a JEREMIE Program meghatározott feltételeinek, így az ügylet nem volt elszámolható a Program terhére.

[32] Az Irányító Hatóság által 2017. március 31-én lezárt, a jogosulatlan forrásfelhasználás gyanújával folytatott eljárásban megállapításra került, hogy a befektetett összeg felhasználása csak részben igazolt, az üzletrész vételárának megfizetése nem történt meg, az ügylet nem számolható el a JEREMIE forrás terhére. Az exit folyamat ellenőrzése megállapította, hogy az üzletrész vevőjének kiválasztása során az alperes nem járt el kellő körültekintéssel, az alperes döntésével eladásra szánt teljes portfólió értéke 3.009.510.000 Ft volt, ebből a cég3 üzletrészeinek vételára 1.094.000.000 Ft összegben került meghatározásra, amelynek megfizetésére a cég11 vevő úgy vállalkozott, hogy a kötelezettségvállaláskor egy új alapítású, 5.000.000 Ft jegyzett tőkével rendelkező cég volt, így csekély valószínűsége volt annak, hogy hitelképesnek bizonyul és a vételár finanszírozásához elegendő forrást tud szerezni. A Hatóság döntése értelmében a Közvetítői Szerződés 9.7. g) és i) pontjának megsértésére alapított jogosulatlan forrásfelhasználás történt, az üzletrész értékesítése során az alperes a vevő kiválasztásakor nem megfelelő gondossággal járt el.

III.1.4.

[33] Az alperes igazgatósága 2012. október 4-én hozott döntést 420.000.000 Ft befektetéséről a cég4 Kedvezményezettbe. A befektetési cél végső kedvezményezettje, a céltársaság, a cég19 volt, a befektetés célja pedig a közösségi közlekedési szolgáltatások háttérrendszereinek kialakítása, amely magában foglalta a licencdíjak megvásárlását, egyszeri fejlesztését és a lokalizációt is. A tag tulajdonos és az alperesi Tőkealap között 2012. július 12-én „Befektetési és szindikátusi szerződés” jött létre, ennek alapján az alperesi Tőkealap 420.000.000 forint tőkeemelést hajtott végre a cég21-ben és a társaság tagjává vált.

[34] A cég4 100%-os leányvállalata volt a cég19, amelyben a projektelt a többszintű holding struktúrán keresztül tervezték megvalósítani. Ezért a cég4 2012. november 6-án 215,5 millió forint, majd 2013. április 27-én 198.000.000 Ft tőkeemelést hajtott végre a cég19-ben,

tehát mindösszesen 413.400.000 forint befektetést eszközölt a Tőkealap által folyósított 420.000.000 Ft összegből.

[35] A cég19 a részére tőkeemelésként folyósított 413.500.000 forintból a szoftver licenc vételáraként 206.000.000 forintot fizetett ki egy máltai bejegyzésű cégnek. További eszközbeszerzésre 167.953.000 forintot igazolt számlákkal, bankszámlakivonatokkal. Működési költségként 3.000.153 Ft összeget igazolt és 34.910.000 Ft összegben tartalékot képzett további működésre, ezzel a forrásfelhasználást 89,8 %-ban igazolta a Kedvezményezett.

[36] Az alperes döntése alapján a cég4 a cég19-ben fennálló 100%-os üzletrészt 2013. december 21-én értékesítette a cég11 részére. Az értékesítés névértéken, 413.500.000 Ft vételáron történt. 2013. december 23-án a cég11 továbbértékesítette a cég19-ben fennálló részesedését a cég3 részére, amelynek tulajdonosa ekkor már a cég20 volt (ennek többségi tulajdonosa az Alapkezelő alperes). Az üzletrész vételárát a cég11 nem fizette meg; az értékesítéssel a többszintű holding struktúra már nem valósult meg, mivel a végső Kedvezményezett céltársaságban az alperes már nem rendelkezett részesedéssel.

[37] Az Irányító Hatóság a 2017. április 28-án lezárt jogosulatlan forrásfelhasználási vizsgálat eredményeként megállapította, hogy a Kedvezményezett a folyósított forrás felhasználását 89,9%-ban igazolta, továbbá az alperes az üzletrész értékesítése során a vevő kiválasztásánál nem járt el körültekintően, nem mérlegelte körültekintően annak fizetőképességét. Az üzletrész vételárának megfizetésére nem került sor, az alperes kezelésébe a vevő által felajánlott olyan üzletrészek kerültek, amelyek nem felelnek meg a programban meghatározott feltételeknek, a befektetés megtérülése kétségesse vált. Az alperes eljárását az Irányító Hatóság a Közvetítői Szerződés 9.7. g) és i) pontjába és a Kezelési Szabályzat 3.1.12. pontjába ütközőnek találta.

III.1.5.

[38] Az alperes döntése alapján a Tőkealap 2012. október 31-én létrejött és 2013. november 11-én módosított Befektetési és Szindikátusi szerződéssel 876 millió forintos tőkeemelést hajtott végre a cég5-ben, amelyhez 875,5 millió forintot folyósított a Kedvezményezettnek. Az alperes a 2/2012.(10.04.) Igazgatósági Határozattal döntött arról, hogy a Kedvezményezett cég5-n keresztül a cég22-ben 1,5 millió euró tőkeemelést hajt végre. E döntés alapján a Tőkealap által folyósított összegből a Kedvezményezett 715,25 millió forintot juttatott a cég22-nek. A társaság jegyzett tőkéje a tárgyi időszakban 10 millió forintra nőtt.

[39] A cég23 azonban a cég22 felé irányuló befektetésére vonatkozó szindikátusi megállapodást 2014. május 5-én egyoldalúan felmondta, majd ezt követően a jogellenes felmondás tényét elismerte és a cég22 korábbi tulajdonosainak 130.000.000 Ft kártérítést

fizetett meg. A tulajdonosok ennek fejében az üzletrészeik tulajdonjogát is átruházták a cég22-re és lemondtak a társasággal szemben minden további igényérvényesítésről.

[40] Az alperes döntésével a Tőkealap a 2013. április 29-én létrejött és 2013. június 7-én módosított Befektetési és Szindikátusi szerződéssel 445 millió forintos tőkeemelést hajtott végre a cég24-ben. A Tőkealap a Kedvezményezett részére 495.000.000 forintot folyósított, amelyből a Céltársaság, a cég25 444.000.000 Ft támogatást kapott.

[41] Az Irányító Hatóság mindkét ügyletet vizsgálta és a 2016. július 11-én lezárt vizsgálati megállapítás szerint a kártérítés címén 130.000.000 Ft összegben történt kifizetés azért minősül jogosulatlan forrásfelhasználásnak, mert a tőkealapból a kiváltási tőke vagy felvásárlás nem finanszírozható. A közvetítői szerződés 6.1.vii.) pontja alapján az Alap befektetésének minden esetben a Kedvezményezett jegyzett tőkéjének megemelésével, új társaság alapítása esetén a jegyzett tőke befizetésével kell megvalósulnia. Mivel a kártérítés megfizetésének valódi célja a kiváló tagok részesedésének megvásárlása volt, az a Tőkealapból nem finanszírozható kifizetésnek minősül. Ezért e kifizetés a közvetítői szerződés 8.2.a) pontja alapján szerződéssellenesen kihelyezett, illetve felhasznált támogatásnak minősül, amely összeget a Közös Alap programszámlára haladéktalanul vissza kell utalnia az alperesnek. A vizsgálat a két ügylet kapcsán megállapította, hogy a céltársaságok, így a cég22 és a cég25 nem tekinthető funkcionálisan elkülönültnek. Erre tekintettel jogosulatlan forrásfelhasználás valósult meg azzal, hogy 1,5 millió eurónak megfelelő forintösszegnél nagyobb összeget helyezett ki a két céltársasághoz az alperes döntése alapján a Tőkealap. Mindkét céltársaság telekommunikációs szolgáltatások nyújtásával foglalkozik, távközlési szolgáltatásokat értékesít a lakosság körében, ami nem is teszi indokolttá a külön szervezetben való működtetést. Kiemelte a vizsgálat, hogy a 2013. április 17-én a cég25 tekintetében létrejött szindikátusi szerződés 7. pontjában az alperes ki is jelentette, hogy a cég25-be történő befektetés célja a cég22 eredményességének elősegítése. Megállapította továbbá a vizsgálat, hogy mindkét céltársaság a legnagyobb értékű szoftvereit ugyanattól a hongkongi székhelyű vállalkozástól, a cég26 Ltd.-től szerezte be. Feltárta, hogy a társaságokban milyen személyi átfedések alakultak ki és e tények alapján rögzítette, hogy az alperes jogosulatlan forrásfelhasználást követett el azzal, hogy a mesterségesen különválasztott működtetésű céltársaságok esetében 12 hónapos időszakon belül 1,5 millió eurót meghaladó összegű befektetést eszközölt, amely a közvetítői szerződés 8.2. a) pontjába foglaltakba ütközik. Külön is kitért a vizsgálat a szoftverbeszerzésre: az igazságügyi szakértő megállapította, hogy a szoftverek beszerzési ára nem volt arányban azok tényleges felhasználhatóságával, továbbá, hogy a cég22 által beszerzett és bemutatott szoftver nem GENESYS CRM szoftver. Megállapította ennek okán az Irányító Hatóság, hogy a közvetítőnek felróható, jogosulatlan forrásfelhasználás valósult meg azzal összefüggésben, hogy a cég25 az érintett szoftverért 1.085.000 euró beszerzési árat fizetett ki. Ezt a Közvetítői Szerződés 8.2. a) pontjába ütközőnek minősítette és erre figyelemmel is megalapozottnak találta a támogatási összegek visszautalására kötelezést. Észrevételezte a vizsgálat azt is, hogy a Kedvezményezett holdingtársaságok részére a céltársaságokba történő befektetéshez a szükségesnél nagyobb összeg került átadásra a Tőkealap részéről, ami szerződéssellenes kihelyezésnek minősült a Közvetítői Szerződés 8.2. a) pontja alapján.

[42] Az elsőfokú bíróság rögzítette végül, hogy a per tárgyává tett ügyletekben a Tőkealap terhére kihelyezett források az Európai Unió felé történő elszámolásba nem kerülhettek be, az uniós források terhére nem voltak elszámolhatók.

III.2.

[43] Ítélete jogi indokolásában kiemelte, hogy a perben nem volt vitás, hogy a felek között 2009. december 31-én közvetítői szerződés jött létre, amely a felek jogviszonyát tartós módon rendezte. Az alperes helytállási kötelezettségét fogalmazta meg a kedvezményezett jogsértő eljárása esetére azzal, hogy az alperes kötelezettsége ilyen esetben megtenni minden észszerűen elvárható lépést a jogellenesen történt kifizetés, a befektetés kamattal növelt összegben történő visszatérítése iránt, és azt követelni a kedvezményezettől. Ennek elmulasztása az alapkezelő polgár jogi felelősségét vonja maga után. Megtérítési kötelezettsége pedig a szerződés alapján abban az esetben is beáll, ha az alapkezelő hibás döntése alapján a kedvezményezett jogszabálysértő módon vagy a szerződésbe ütközően részesült támogatásban, vagy a támogatást jogszabálysértő módon vagy szerződésbe ütköző célra használta fel, és a szerződésellenesség jelentős részben az alapkezelő gondatlan eljárására vagy mulasztására vezethető vissza.

[44] Megállapította, hogy az alperestől fokozott gondosság volt elvárható a kedvezményezettek kiválasztása, a befektetési célok vizsgálata és a befektetett összeg felhasználásának folyamatos ellenőrzése terén. A felek között létrejött tartós jogviszonyra tekintettel a közös alap működtetése az alperes feladatát képezte, így már a szerződéskötéskor számolnia kellett azzal, hogy a tevékenységéhez kötődő jogszabályi környezet időközben változhat. Ennek okán a perbeli ügyletek tekintetében irányadónak kellett tekinteni a 4/2011. (I.28.) Korm. rendeletben, valamint a 2013-ban kiadott, ún. Holding levélben foglaltakat.

[45] A cég1-vel és az cég2-vel kapcsolatos ügyletek vonatkozásában rögzítette, hogy a perben nem volt vitás a befektetett tőkeösszeg megtérülése, kizárólag az ügyletikamat-igényből eredő veszteség. A 4/2011. (I.28.) Korm. rendelet 101. § (1) bekezdésére hivatkozással rámutatott, hogy a kedvezményezett a támogatási összeg visszafizetésére kamattal növelt összegben köteles. A kamatnövekménytől az alperes nem tekinthet el, arra jogszabályi felhatalmazása nincs és arra a szerződés sem jogosítja fel. Azzal, hogy a kamat megfizetését a kedvezményezettől nem követelte meg, a tőkealap vagyoni veszteségét eredményező, gondatlan, jogellenes magatartást valósított meg, amiért felelősséggel tartozik. Amennyiben a támogatást a kedvezményezett bankszámlán tartja, vagy csak őrzi, vagy más célra használja, az jogszabálysértő pénzhasználatot jelent, amelyet az alperes köteles szankcionálni a szerződés 8.1.a. pontja értelmében. Miután az alperes felszólításra nem teljesítette a szerződésben foglaltakat, szerződést segetett, késedelembe esett, ezért az elmaradt kamatösszegben fennálló pénztartozását késedelmi kamattal köteles megfizetni.

[46] A további ügyletekkel összefüggésben azokat a magatartásokat értékelte az elsőfokú bíróság, amelyeket a felperes akként jelölt meg, hogy azok oksági kapcsolatban állnak a vagyonvesztéssel. Megjegyezte, hogy a szabálytalansági eljárás felülvizsgálatára nincs hatásköre, és a szabálytalansági eljárás határozatait okirati bizonyítékként értékelte.

[47] A cég3 és cég4 ügylete kapcsán rögzítette, hogy a vagyoneszteség azzal áll okozati összefüggésben, hogy az exit folyamat során az üzletrészek vételára a közös alapba nem folyt be, mert a vételár megfizetésére a vevő részéről nem került sor. Rámutatott, hogy az alperes fokozott gondossági kötelezettsége az exit folyamatban is fennállt, az kiterjedt a vevő kiválasztására, az Alap hozamának maximalizálására, tőkéjének védelmére, tőkevesztés esetén a veszteség minimalizálására. A mögöttes felelősségre tekintettel kellett tehát vizsgálni a vevő teljesítőképességét és a halasztott vételár fizetésére figyelemmel biztosítani a követelést, mérlegelni, hogy a biztosítékként felajánlott vagyonelemek kellő fedezetet nyújtanak-e, jogszerűen elszámolható-e a befektetési a forrás terhére.

[48] A 2013. december 20-i előterjesztésben foglaltakra figyelemmel megállapította, hogy az adásvételi szerződés aláírását megelőzően az nem tért ki a vevő teljesítőképességének vizsgálatára. A vételár megfizetésére a vevő haladékat kapott, azonban egyik szerződés sem tartalmazott biztosítékot a vételár fedezetére. A perbeli esetben lényegében 3 milliárd forintos kötelezettséget vállalt az a társaság, amely 5 millió forintos törzstőkével rendelkezett; ez a szokásos üzleti kockázat körébe tartozó ügyletnek nem volt tekinthető. Kiemelte továbbá, hogy elmulasztották kezdeményezni az Alap zálogjogának bejegyzését a cégnyilvántartásba, így nem volt lehetőség kielégítést keresni a zálogtárgyból, ez vezetett a vagyonesztéshez. Nem vitásan az alperes tett lépéseket a vételár biztosítására, azonban ezek már eredményre nem vezethettek, az Alap olyan üzletrészekhez jutott volna a vételár helyett, amelyek a perbeli programban nem támogatott üzletrész tulajdonlást eredményeztek volna. A vagyonesztéssel oksági kapcsolatban álló mulasztás mellett megjegyezte, hogy a szerződösszegés a polgári jog általános szabályai szerint hibás teljesítésnek is minősül, amelyért kárfelelősséggel tartozik az alperes.

[49] A cég5 és a cég24 ügyleteivel összefüggésben előrebocsátotta, hogy a vagyonesztés amiatt következett be, hogy a támogatások nem voltak elszámolhatók a forrás terhére, vizsgálta ezért a befektetéspolitikai elvek megvalósulását.

[50] Megállapította, hogy a cég27 minősített többségű befolyással rendelkezett a kedvezményezetti társaságokban, illetve a kedvezményezettek a két céltársaságban (a cég24 a cég25-ben, a cég23 a cég22-ben) rendelkeztek minősített többségű befolyással. Megállapította továbbá az ezen társaságok ügyvezetésében és felügyelőbizottságaiban fennálló összefonódásokat, valamint, hogy a cég22 2013. május 31. napjától tagja (2022. október 14-től egyedüli tagja) a cég25-nek.

[51] A közvetítői szerződés 6.1.vi. pontjába ütközően hozott ezért döntést az alperes, mert a nyilvános cégadatok alapján bizonyított, hogy a társaságok azonos érdekkörbe tartozó gazdálkodó szervezetek, akik tizenkét hónapon belül összesen 1,5 millió eurót meghaladó támogatásban részesültek. A céltársaságok pedig lényegileg azonos piaci szegmensben, azonos tevékenységet folytatva működtek. Ezen ügyletek ezért befektetéspolitikába ütköző alapkezelői döntésen alapultak, szerződössellenes kihelyezésnek minősültek, a közvetítői

szerződés 8.2.a. pontjába ütköztek. A 8.2.b. pont értelmében pedig a helytállási kötelezettség a késedelmi kamatokra is kiterjedt.

[52] Mellőzte a felperes szakértői bizonyításra vonatkozó további indítványát, valamint az alperes által indítványozott tanúk kihallgatását arra figyelemmel, hogy az ügyletek bonyolításának minden mozzanata okiratokkal igazolható volt. Figyelemmel volt arra is, hogy a tanúk az alperes törvényes képviselőjét látták, illetve látják el, így felelősségük a per tárgyává tett ügyletek tekintetében is fennáll.

[53] A perköltség viseléséről a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján rendelkezett azzal, hogy a jogtanácsosi munkadíjat 27.500.000 forint összegben határozta meg.

IV.

[54] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést annak megváltoztatása és a kereset elutasítása, eshetőlegesen annak hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítása iránt.

[55] Előjáróban, összegző módon utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete nem tisztázza megfelelően a megalapozottnak talált jogalapokat, nem tér ki arra, hogy az egyes ügyletek kapcsán az elsődleges és másodlagos jogi érvelések mentén melyik jogi érvelést, mely okból találta elfogadottnak, nem egyértelmű tehát, hogy mi a hivatkozott jogalap. Álláspontja szerint nem került teljes mértékben alátámasztásra és bizonyításra, hogy megsértette a fokozott gondosság követelményét.

[56] A cég1-vel és az cég2-vel kapcsolatos ügyletekkel összefüggésben előadta, hogy az elsőfokú bíróság által hivatkozott jogszabályhelyet, vagyis a 4/2011. (I.28.) Korm. rendelet 101. §-át nem lehet alkalmazni a perbeli esetben, miután a támogatás visszavonására, illetőleg elállásra nem került sor. Előadta, hogy a felperes nem tudta bizonyítani, hogy mely jogszabályi rendelkezés rögzíti, hogy amennyiben a kedvezményezett a folyósított összeget nem használta fel, akkor nem tanúsított a megvalósítás érdekében elvárható magatartást. A befektetés a befektetési cél megghiúsulása miatt nem került felhasználásra. Sem a közvetítői szerződés, sem jogszabály nem rögzíti ugyanakkor, hogy a teljes támogatás összegét fel kellene használni és azt sem, hogy amennyiben ez nem történik meg, és a teljes összeg visszautalásra kerül, akkor kamatot kellene utána fizetni. A késedelmi kamat alkalmazásának a kedvezményezett felróható magatartásán kell alapulnia, ez pedig a perbeli esetben nem állapítható meg.

[57] A cég3 és cég4 ügylete kapcsán kifejtette, hogy a cég11 felé történő értékesítés során mindig óvatos és körültekintő magatartást tanúsított. A perben hivatkozott igazgatósági ülés jegyzőkönyve tartalmazza, hogy miért döntött az értékesítés szükségességéről. Az értékesítés

azt a célt szolgálta, hogy a későbbi veszteségek elkerülhetők legyenek, három ajánlat közül választotta ki a cég11 ajánlatát és zálogszerződéseket kötött, valamint biztosítéki cseréket hajtott végre. Megalapozatlannak tartotta azt a megállapítást, hogy nem vizsgálta az ügyletet megelőzően a vevő teljesítőképességét. Álláspontja szerint önmagában az, hogy a cég11 5 millió forint alaptőkével rendelkezett, nem alapozza meg annak megállapítását, hogy az ügylet nem tekinthető a rendes üzleti kockázat körébe tartozó ügyletnek. Nem szokatlan ugyanis, hogy egy adott befektetési portfólió megvásárlására egy projektársaságot hozzanak létre. Ennek okán a vételár megfizetésének elmaradása a rendes üzleti kockázat körébe tartozó volt. Megalapozatlanul rögzítette az elsőfokú bíróság azt is, hogy a zálogjog bejegyzését a cégnyilvántartásba nem kezdeményezték.

[58] Az elsőfokú bíróság a csatolt bizonyítékokat figyelmen kívül hagyta és bizonyítási indítványait is mellőzte e körben. A tanúk vonatkozásában az a körülmény, hogy az egyik tanú korábban vezető tisztségviselő volt, a másik pedig jelenleg vezető tisztségviselő, nem szolgálhat alapul az indítvány mellőzésére. Egyiküket ugyanis félként meg lehet hallgatni, a másik tanú kihallgatásának pedig nincsen jogszabályi akadálya. Tévesen utalt egyebekben az Áht. 53. §-ában foglaltakra, ugyanis az alperesnek juttatott tőkeösszegek nem tartoznak a költségvetési támogatás fogalmába.

[59] A cég5 és a cég24 ügyleteivel összefüggésben rögzítette, hogy ellentmondásos módon az elsőfokú bíróság ezen ügyletek kapcsán a befektetéspolitikai elvek megvalósulását vizsgálta, miközben más ügyletek kapcsán azt állapította meg, hogy a vagyoni veszteségtől független magatartást nem vizsgálhatja, mivel az a szabálytalansági eljárás felülvizsgálatát eredményezné. Fenntartotta, hogy a közvetítői szerződés 6.1.vii. pontjának megsértésével összefüggésben kizárólag a közvetítői szerződés szerint, a tulajdonosi kör vizsgálata útján lehet állást foglalni, e körben utalt a Tpt. 5. § (1) bekezdés 136. pontjában foglaltakra. Nincs tehát jelentősége annak, hogy milyen személy vett részt az érintett társaság ügyvezetésében vagy felügyelőbizottságában, mivel az a közvetítői szerződés és a Tpt. szabályai szerint nem tartozik az ellenőrzés fogalmába.

[60] A cégnyilvántartás adataira utalva részletezte ezt követően, hogy a végső kedvezményezettek különböző tulajdonosi körhöz tartoztak. Kiemelte, hogy a befektetéseket követően a közvetett tulajdoni részesedése szükségszerűen következett be, azt nem is lehet a közvetítői szerződés szerinti tilalmi körbe vonni. Megjegyezte, hogy a Holding levél érvényessége vitatható a perbeli esetben, mivel a befektetési döntés megelőzte a levél kiadását. Fenntartotta, hogy az ítéletben foglaltakkal ellentétben a kedvezményezettek működése, illetve üzleti tevékenysége is elkülönült egymástól, nem történt projektdarabolás. A cég22 nagykereskedelmi tevékenységet végez, míg a cég25 mikrovállalkozások és fogyasztók részére értékesít.

V.

[61] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai folytán.

[62] A cég1-vel és az cég2-vel kapcsolatos ügyletekkel összefüggésben rámutatott, hogy megállapításra is került a jogosulatlan forrásfelhasználás, míg a cég3 és cég4 ügylete vonatkozásában megjegyezte, hogy arra sem volt adat a perben, hogy a biztosítéki kör végül érvényesítésre került-e, azaz az alperes tett-e bármit ezek érvényesítése érdekében. A 2022. október 10-i tárgyaláson akként nyilatkozott, hogy a biztosítéki rendszer nem alkalmas arra, hogy elszámolásra kerüljön, illetve ezen a tárgyaláson az alperes kijelentette, hogy a biztosítékok érvényesítésére vonatkozólag okiratokat nem tud csatolni.

[63] A cég5 és a cég24 ügyletei kapcsán előadta, hogy az elsőfokú ítéletben hivatkozott minősített többség fogalma kimeríti a Tpt. szerinti ellenőrzött társaságra vonatkozó fogalmat. A személyi összefonódások vizsgálata pedig a Tpt. 5. § (1) bekezdés, 136. pontja alapján bír jelentőséggel.

[64] A cégek tulajdonosi struktúrája kapcsán rámutatott, hogy az alperes tőkeemelését követően a cég23 a cég22-nek 70%-ban, a cég24 a cég25-nek 80%-ban vált a tulajdonosává akként, hogy utóbbi esetben a fennmaradó 20% tulajdonrész a cég22.-t illette meg.

VI.

[65] Fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet részben elutasító rendelkezése, így azt az ítéltábla Pp. 358. § (5) bekezdése alapján nem érintette.

[66] Az alperes fellebbezésében az alapul szolgáló indokok kifejtésével egyértelműen megjelölte, hogy jogorvoslati kérelme elsődlegesen, illetve eshetőlegesen mire irányul, ezért az ítéltábla a Pp. 370. § (1) bekezdése szerinti korlátokból adódóan ennek megfelelő sorrendben vizsgálta a fellebbezésben foglaltakat.

VII.

[67] Az elsőfokú bíróság ítéletét elsődlegesen érdemben vizsgálva megállapította, hogy a fellebbezés nem alapos.

[68] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, érdemi döntésével és annak jogi indokolásával az ítéltábla egyetértett az alábbi pontosításokkal.

VII.1.

[69] A cég1-vel és az cég2-vel kapcsolatos ügyletekkel összefüggésben egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon megállapításával, hogy a 4/2011. (I.28.) Korm. rendelet 101. § (1) bekezdése alapján a kedvezményezettek a támogatási összeg visszafizetésére kamattal növelt összegben voltak kötelesek. Azzal, hogy az alperes a kamat megfizetését nem követelte meg, a tőkealap vagyoni veszteségét eredményező felróható magatartást valósított meg, amiért helytállni tartozik.

[70] Helyesen fejtette ki az elsőfokú bíróság, hogy a befektetési támogatások célja befektetés eszközlése, amellyel a kedvezményezettnek tisztában kell lennie. Ha csak bankszámlán tartja, őrzi a pénzeszközt, az jogszabálysértő pénzhasználatnak minősül. A felperes ezen ügylettel kapcsolatos keresetében is megjelölte jogszabályi háttérként az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1260/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1083/2006/EK tanácsi rendeletet (a továbbiakban: Tanácsi rendelet) és a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 4/2011. (I. 28.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: Rendelet). Hivatkozott továbbá arra a határozatára, amely a jogosulatlan forrásfelhasználást megállapította, és azt szintén a Rendelet és a Tanácsi rendelet szabályaiból vezette le.

[71] A Kúria a Pfv.V.20.231/2018/11. számú precedensértékű határozatában értelmezte a fenti jogszabályoknak a szabálytalansággal kapcsolatos rendelkezéseit. Rámutatott, hogy a nemzeti jognak az uniós joggal összhangban történő értelmezésénél abból kell kiindulni, hogy a Rendelet a 123. §-a szerint a Tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg, az Európai Unió jogának való megfelelést szolgálja. Szabályait és fogalmait ezért a Tanácsi rendelet rendelkezéseire és az Európai Unió Bírósága gyakorlatára tekintettel értelmezte. A Rendelet 2. § (1) bekezdésének 24. pontja a szabálytalanság fogalmát a következőképpen definiálja: az 1083/2006/EK tanácsi rendelet 2. cikk 7. pontjában foglaltak, továbbá a nemzeti jogszabályok előírásainak és a támogatási szerződésben a felek által vállalt kötelezettségeknek a megsértése, amelyek eredményeképpen Magyarország pénzügyi érdekei sérülnek, illetve sérülhetnek. A Tanácsi rendelet 2. cikkének 7. pontjában meghatározott szabálytalanság a közösségi jog valamely rendelkezésének egy gazdasági megvalósító cselekedetéből vagy mulasztásából adódó bármiféle megsértése, amely az Európai Unió általános költségvetését az általános költségvetésre rótt indokolatlan költség formájában sérti vagy sértheti.

[72] A 2. cikk 7. pontja szerinti szabálytalanság fogalmának értelmezésekor az EUB kiindulópontja, hogy az nem csupán az uniós jog, hanem azon nemzeti jogi rendelkezések megsértésére is vonatkozik, amelyek hozzájárulnak az uniós alapokból finanszírozott projektek irányítására vonatkozó uniós jog megfelelő alkalmazásához [2016. május 26-i Județul Neamț ítélet, C-260/14, ECLI:EU:C:2016:360, 37. pont]. A bíróság értelmezése szerint, figyelemmel a Tanácsi rendelet 9. cikke (5) bekezdésének megfogalmazására és e rendelet (22) preambulumbekzdésére, az európai alapok célja kizárólag a Szerződés és az annak értelmében elfogadott aktusok rendelkezéseivel összeegyeztethető ügyletek finanszírozása, és ekként a rendelet célja, hogy biztosítsa az uniós források megfelelő kezelését és az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét. A bíróság több döntésében rögzítette,

hogy az Unió az alapokból csak olyan intézkedéseket hivatott finanszírozni, amelyeket az uniós jognak és az uniós jog végrehajtását szolgáló nemzeti jognak teljes mértékben megfelelően hajtanak végre [2017. december 6-i *Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România* ítélet, C-408/16, ECLI:EU:C:2017:940., 54. és 56. pontok és az itt hivatkozott ítéletek]. Megállapította ugyanakkor, hogy a 2. cikk 7. pontjának fogalom-meghatározó rendelkezéséből az is következik, hogy az uniós jog megsértése csak akkor minősül e cikk értelmében vett szabálytalanságnak, ha az Európai Unió általános költségvetését az általános költségvetésre rótt indokolatlan költség formájában sérti vagy sértheti. Azt is rögzítette, hogy valamely jogsértést szabálytalanságnak kell tekinteni, ha az költségvetési kihatással járhat, de a szabálytalanság megállapításához nem szükséges pontos pénzügyi kihatás meglétét bizonyítani, és szabálytalanságnak kell tekinteni azt is, ha nem zárható ki az a lehetőség, hogy a jogsértés hatással lehetett az érintett alap költségvetésére [2016. július 14-i *Wrocław – Miasto na prawach powiatu* ítélet, C-406/14, ECLI:EU:C:2016:562, 44-45. pontok, 2017. december 6-i *Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România* ítélet, C-408/16, ECLI:EU:C:2017:940., 6-64. pontok].

[73] A Kúria mindezekre tekintettel úgy ítélte meg, hogy a Tanácsi rendelet, valamint a Rendelet alapján szabálytalanság megállapítására akkor kerülhet sor, ha a kedvezményezett az uniós jog, valamint a nemzeti jogszabályok előírásait és a támogatási szerződésben vállalt kötelezettségeit – bármilyen módon – megsértette, és ez azt eredményezte, hogy Magyarország pénzügyi érdekei sérülnek, illetve sérülhetnek. Pénzügyi érdeksérelem alatt pedig azt is kell érteni, hogy az uniós alapokból megvalósult finanszírozás miatt az Európai Unió általános költségvetése az indokolatlan költség felmerülése okán sérül vagy sérülhet. A Kúria jogértelmezéséből egyértelműen következik, hogy az alperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a felperes nem tudta "bizonyítani", hogy ha a kedvezményezett a folyósított összeget nem használta fel, akkor nem tanúsított a megvalósítás érdekében elvárható magatartást. Az adott esetben ugyanis a kedvezményezettek a támogatási szerződésben vállalt kötelezettségeiket nem teljesítették, hiszen nem a szerződés szerinti célra használták a támogatás összegét, hanem azt nem vitásan maguknál, illetve betéti számlán tartották. Ebből következően a Tanácsi rendelet és a Rendelet alapján szabálytalanul jártak el.

[74] Megalapozatlanul hivatkozott az alperes arra is, hogy a szerződés és a jogszabály nem rögzíti, hogy a teljes támogatás összegét fel kell használni, hiszen a Tanácsi rendelet és a Rendelet alapján megkötött támogatási szerződések tárgya éppen a támogatás összegének felhasználása.

[75] Az alperes által nem vitatott tényállás szerint az egyik esetben azért került sor a tőke leszállítására, mert a befektetés célját képező projekt előkészítése nem került olyan szintre, amely biztosíthatta volna a cél megvalósulását, a befektetés megtérülését. A második esetben pedig az üzleti terv elnevezésű dokumentum semmilyen tényleges tartalommal nem bírt. Ebből következően alaptalan az alperes azon védekezése is, mely szerint a befektetési cél megghiúsulása miatt maradt el a felhasználás. Helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság a Rendelet 101. § (1) bekezdésére is függetlenül attól, hogy az adott esetben formálisan a támogatás visszavonására illetőleg a támogatási szerződéstől való elállásra nem került sor. Ezzel egyenértékű helyzet állt elő ugyanis azáltal, hogy a kedvezményezettek a befektetett tőkeösszeget visszautalták. Ebből következik, hogy a támogatott kedvezményezetteknek a

tőkeösszeget kamattal növelt mértékben kellett volna visszafizetniük. Ezt az értelmezést támasztja alá az adott esetben az is, hogy a cég1 jogosulatlan felhasználása oly módon valósult meg a nem vitás tényállás szerint, hogy a részére folyósított pénzt bankszámlán kezelte és annak kamathozamában részesült, abból hasznot húzott.

[76] A fellebbezésben foglaltakkal ellentétben az elsőfokú bíróság e körben az elbírált jogalapot is megjelölte, megállapította a szerződésszegést (elsőfokú ítélet 149. bek.) és helyesen rögzítette, hogy az alperes magatartása a közvetítői szerződés 8.1.a pontját sértette, amikor a késedelmi kamat összegét nem követelte a kedvezményezettektől, amelyek azóta meg is szűntek. Mindennek a szerződés a 8.1. b) pont szerinti következménye az alperes fizetési kötelezettsége.

VII.2.

[77] A cég3 és a cég4 ügylete kapcsán is utal az ítéltábla az elsőfokú ítélet helyes indokaira, a fellebbezésben foglaltakra tekintettel mutat rá az alábbiakra.

[78] Abból kellett kiindulni a másodfokú eljárásban, hogy a cég3 esetében a befektetett összegből semmi nem térült meg, a vevő a vételárát nem fizette meg és a vételár teljesítésére a cég21 vonatkozásában sem került sor figyelemmel arra, hogy az alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást nem vitatta, azt önmagában helyesnek, csak hiányosnak tartotta.

[79] A fellebbezés azon érvelésének, hogy az értékesítés a későbbi veszteségek elkerülését szolgálta és nyereséget eredményezett volna, azért nem volt jelentősége, mert az alperes marasztalásának ténybeli alapja nem az volt, hogy az üzletrészeket értékesítette, hanem az, hogy az értékesítés során nem járt el kellő gondossággal. Alaptalan volt az alperes azon kifogása is, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe az üzletrészvételárak teljesítésének általa megjelölt biztosítékait. Az elsőfokú ítélet ugyanis lényegében az alperes előadásának megfelelően rögzítette mindazon szerződéseket a tényállásában, amelyek az alperesi álláspont szerint a követelését biztosították. Az elsőfokú bíróság értékelte is ezeket oly módon, hogy megállapította, az alperesnek a vételár biztosítására tett további erőfeszítései semmilyen eredményre nem vezettek.

[80] A csatolt okirati bizonyítékok egyértelműen alátámasztották az elsőfokú ítélet azon megállapítását, amely szerint maguk az üzletrész adásvételi szerződések nem tartalmaztak biztosítékot, ugyanakkor lehetővé tették a vevő számára a tagváltozás bejegyzésének kezdeményezését. Az üzletrészekre – keltezés nélküli – szerződésekben alapított zálogjog tekintetében fejtette ki az elsőfokú bíróság, hogy az alperes nem kezdeményezte ezek cégnyilvántartásba való bejegyzését. Ezt az alperes a fellebbezésében maga sem vitatta. A további, a fentiekben már említett és az alperes által biztosíték cserének nevezett ügyletek tekintetében helyes az elsőfokú ítélet jogi indokolásának azon megállapítása, hogy azok nem vezettek eredményre, hiszen az alperes sem állította, hogy a vételárakhoz a biztosítékok útján

hozzájutott. Nincs ezért jelentősége a fellebbezés azon érvelésének, hogy ezen ügyletek révén mely cégeket "szerzett meg" közvetlen, illetve közvetett módon. Csak utal az ítéltábla arra, hogy az alperes által csatolt és a fellebbezésben is hivatkozott megállapodások (A/39-42) a cég11 és a cég12 – vagyis nem a per tárgyát képező üzletrész adásvételi szerződéseket kötő felek – között jöttek létre. Ezt meghaladóan vételi jog, valamint zálogjog alapításáról szóltak, de nem tartalmazták, hogy ezen jogok a perbeli adásvételi szerződésekből eredő vételárfizetési kötelezettséget is biztosítják. Közvetlenül nem is biztosíthatják, hiszen ezeket félként nem az alperes kötötte.

[81] Az elsőfokú ítélet részletesen vizsgálta az alperesnek a vevő teljesítőképességének felmérése vonatkozásában kifejtett tevékenységét. Rámutatott, hogy az értékesítésről szóló igazgatósági határozat alapjául szolgáló előterjesztés nem tér ki a teljesítőképességre, erre irányuló vizsgálatot az alperes ténszerűen nem folytatott le. Ezt az alperes a fellebbezésében vitatta, konkrét tényállítást nem tett azonban arra vonatkozóan, hogy a vevő teljesítőképességét mi támasztotta alá. Nem cáfolta az elsőfokú ítélet azon megállapítását, hogy a cég11 cégismertetője lényegében csak a természetes személy egyedüli részvényes szakmai életútját mutatta be. Nem adta elő, hogy – az elsőfokú bíróság által kifejtettekkel szemben – a vevő milyen pénzeszközökkel rendelkezett, volt-e arra utaló adat, hogy más, komoly pénztőkével rendelkező társaság segítségével vagy esetleg banki közreműködéssel fogja a vételár fizetési kötelezettségét teljesíteni. Erre is figyelemmel és az elsőfokú ítélet helyes indokai alapján a volt és a jelenlegi törvényes képviselő meghallgatását helyesen mellőzte az elsőfokú bíróság.

[82] A fellebbezés további érveivel kapcsolatosan az ítéltábla arra mutat rá, hogy az elsőfokú bíróság nem önmagában arra alapította a határozatát, hogy a vételár nem folyt be és nem is arra, hogy a vevő mekkora törzstőkével rendelkezett a szerződések megkötésekor. Az alperes szerződésszegéseként a gondatlan eljárását, mulasztását a teljesítőképesség vizsgálata és a megfelelő biztosíték nélküli szerződéskötés miatt állapította meg. Az alperes ezen felelősségének fennállását nem érinti, hogy a felperes véleményezési joggal rendelkezett a döntéshozatali eljárás során, továbbá a döntés nem a Holding levélben foglaltakon alapul és nem is az eljárásrend szabályain. Az ítéltábla ebben a körben is egyetért az elsőfokú bíróság által kifejtettekkel. Végül arra mutat rá, hogy a fellebbezésnek az Áht.-val kapcsolatos érvelése súlytalan, mert – ahogy azt az elsőfokú bíróság is megállapította – az Áht. szabályai az adott esetben nem alkalmazhatók.

VII.3.

[83] A cég5 és a cég24 ügyletei kapcsán a fellebbezés alaptalanul fejt ki, hogy az elsőfokú ítélet azért nem következetes, mert az érintett ügyletek tekintetében a szabálytalansági eljárás felülvizsgálatát végezte el, amikor a befektetési politika elveit vizsgálta. Az elvek ugyanis a felek megállapodásának részét képezték azzal, hogy az alperes által megvalósított befektetéseknek minden esetben meg kellett ezeknek felelniük (közvetítői szerződés 6.1 pont). Az elsőfokú bíróság tehát nem a szabálytalansági eljárás felülvizsgálatát végezte el, hanem a kereset jogi érvelése mentén azt vizsgálta, hogy az alperes szerződésszegést követett-e el a megjelölt elvben mint szerződéses kikötésben foglalt kötelezettsége megsértésével. Az alperes által sem vitatottan helyesen indult ki ugyanis abból,

hogy az adott esetekben a vagyronvesztés annak a következménye, hogy a támogatások nem voltak elszámolhatók az uniós forrás terhére.

[84] A kereset alapját képező feltétel szerint egy tizenkét hónapból álló időszak alatt a közös alap egy kedvezményezettbe – ideértve a valamely kedvezményezett, illetve azonos személy vagy vállalkozás ellenőrzése alatt álló vállalkozásokat is – legfeljebb 1,5 millió eurónak megfelelő forint összeget fektethet be [6.1. (vi) pont].

[85] Az elsőfokú bíróság a cég27 tagságát, illetve befolyásának mértékét vizsgálta a cég23, a cég24, cég22, valamint a cég25 vonatkozásában, továbbá rámutatott a vezető tisztségviselők és a felügyelőbizottsági tagok közötti átfedésre, a fenti társaságok tevékenységi köreinek azonosságára, illetve összefüggéseire, és mindezek alapján jutott arra a következtetésre, hogy a felperes megsértette a megjelölt befektetéspolitikai elvet az ezen társaságokba való befektetéseivel. A marasztalás indoka tehát lényegében az volt, hogy a társaságok – a cég22 és a cég25 – az alperes ellenőrzése alatt állnak, „ugyanazon gazdasági szereplők által közvetlenül vagy közvetetten birtokolt társaságok”.

[86] Fellebbezésében megalapozottan kifogásolta az alperes a Holding levéllel kapcsolatosan az elsőfokú bíróság által tett azon megállapítást, hogy az abban foglalt tájékoztatás bár nem „jogsabályi szintű, de az alperes tevékenységére kötőerővel bíró szabályozás”. A tájékoztató levélben foglalt jogértelmezés kapcsán nem értelmezhető az elsőfokú ítéletben rögzített „kötőerő” és annak az elsőfokú bíróság sem adta további indokát, ezért az erre vonatkozó megállapítást az ítéltábla mellőzte az elsőfokú ítélet indokolásából (140. bek. utolsó mondat).

[87] Arra is helyesen mutatott rá jogorvoslati kérelmében az alperes, hogy az adott esetben nem a régi Ptk. 685/B. §-ának a különböző befolyásokat definiáló szabályaiból kellett kiindulni az ellenőrzési viszony fennállásának vizsgálatánál. Maguk a felek határozták meg ugyanis a közvetítői szerződés 1.1 pontjában, hogy mit értenek ellenőrzés/ellenőrzési viszony alatt oly módon, hogy a Tpt. 5. § (1) bekezdés 136. pontjában foglalt feltételek fennállása esetén tartják ezt megállapíthatónak. Ebből következően az ellenőrzött vállalkozás olyan vállalkozás, a) amely esetén a szavazati jogok többségét egy személy gyakorolhatja, b) amelynek egy tulajdonosa jogosult a vállalkozás döntéshozó, ügyvezető vagy felügyelő szervei, testületi tagjainak többségét kinevezni vagy felmenteni, c) amely esetén a szavazati jogok többségét – a vállalkozás más tulajdonosával kötött megállapodás alapján – egy személy egyedül gyakorolhatja, vagy d) amely fölött a létesítő okirat, megállapodás alapján egy személy döntő befolyást, ellenőrzést gyakorol vagy gyakorolhat. Ebből következik, hogy az ellenőrzési viszony fennállása körében nem a vezető tisztségviselők, felügyelőbizottsági tagok közötti átfedéseknek, illetve nem az adott társaságok tevékenységének volt jelentősége, hanem a tulajdonosi kör vizsgálata alapján annak, hogy az ellenőrzött vállalkozás törvényi feltételei megvalósultak-e.

[88] Azzal is egyetértett az ítéltábla, hogy az alperes saját tulajdonlása a kedvezményezettekben a közvetítői szerződés befektetési politikája értelmében főszabály szerint szükségszerű, amennyiben a befektetések a kedvezményezett jegyzett tőkéjének megemelésével valósulnak meg [szerződés 6.1. (ix) pont].

[89] A cég5 és a cég24 ügyletei kapcsán ugyanakkor két lépcsőben rendhagyó módon valósult meg a tőkebefektetés: az a kedvezményezetteken keresztül jutott el céltársaságokhoz, a cég22-hez, valamint a cég25-hez. Abból, ahogyan a tulajdonosi kört az elsőfokú bíróság ítéletében feltárta (169-171. bek.), a befektetéseknek három szintje jött létre: I. a tőkelap, II. az ellenőrzött cég5 és cég24 kedvezményezettek, valamint III. az ezen társaságok által ellenőrzött cég22 és cég25 céltársaságok.

[90] Ezen többszintű vállalati struktúra esetén is a kedvezményezettek által végzett befektetéseknek – nyilvánvalóan – meg kell felelnie a támogatások felvételére és felhasználására vonatkozó, fentebb idézett közösségi és nemzeti szabályozásnak, a közvetítői szerződésben rögzített befektetési politikának. Ebből következik, hogy az elkülönült szervezeti megoldás sem teheti lehetővé a közvetítői szerződés 6.1. (vi) pontjában foglalt tilalom kijátszását, vagyis, hogy a 1,5 milliós euró összegű támogatási limitre vonatkozó kritérium sérüljön.

[91] A perbeli vállalati struktúrán alapuló befektetés azonban a közvetítői szerződés 6.1. (vi) pontjában rögzített elvbe ütközik. A kedvezményezettek a tőkealap ellenőrzése alatt álltak, az általuk eszközölt befektetés folytán azonban a céltársaságok is ellenőrzött társasággá váltak: a kedvezményezettek közvetlen, a tőkealap közvetett befolyása alá kerültek. Az ítéltábla e körben kiemeli: a céltársaságok vonatkozásában eszközölt kockázati tőkebefektetés esetén nem szükséges, hogy a társaságok irányítását, vezetését átvegye a befektető, megszüntetve a management és a tulajdonosi kör elkülönülését; a kedvezményezett társaságok ellenőrzésből következő befolyása nem szükségszerű. Utal e körben az ítéltábla a management ellenőrzését biztosító egyéb monitoring eszközökre (például az Alapkezelési szabályzat 3.9. pontjában is említett képviselő biztosítása a vezető testületben, vétőjog kikötése stb.) azzal összefüggésben, hogy nagyobb arányú tőkebefektetés esetén is elkerülhető a Tpt. szerinti ellenőrzött vállalkozás létrejötte.

[92] A közvetítői szerződésben meghatározott befektetési elvekből ugyanakkor az is következik, hogy a perbeli többszintű vállalati struktúra esetében se jöjjön létre a befektetés eredményeként olyan, a Tpt. 5. § (1) bekezdés 136. pontja szerinti ellenőrzött vállalatcsoport, amely azonos személy ellenőrzése alatt áll és amelynek résztvevőibe a tőkealap a közvetítői szerződés 6.1. (vi) pontban foglalt limitösszeget meghaladó befektetést eszközöl. A perbeli esetben ugyanakkor ez történt: a kedvezményezettek által közvetlenül ellenőrzött céltársaságok ugyanazon tulajdonos, a tőkealap közvetett befolyása alatt tevékenykedtek akként, hogy a cég25-ben a másik céltársaság, a cég22. is tulajdonrészt szerzett.

[93] A keresetlevél mellékletét képező jogosulatlan forrásfelhasználás-vizsgálati jegyzőkönyv (1/F/10/1.) is rögzítette az Európai Bizottság 2014. októberében folytatott ellenőrzése alapján megfogalmazottakat, vagyis, hogy ezen befektetések felvetik a jogosulatlan forrásfelhasználás gyanúját, ugyanis – többek között – ugyanazon gazdasági szereplők által közvetlenül vagy közvetve birtokolt társaságokba történtek (jkv. 4. old.). Ez pedig alátámasztja az ítéltábla álláspontja szerint, hogy a Rendelet 2. § (1) bekezdésének 24. pontja értelmében szabálytalanság történt, a támogatási szerződésben a felek által vállalt kötelezettségek megsértése folytán a költségvetéshez kapcsolódó pénzügyi érdekek sérültek, illetve sérülhettek.

[94] A fentiekre tekintettel helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a perbeli azonos érdekkörbe is tartozó céltársaságok a közvetítői szerződés 6.1. (vi) pontjában foglaltak megsértésével jutottak támogatáshoz, amelynek kamatokkal növelt megfizetésére az alperes köteles a közvetítői szerződés 8.2.b) pontja alapján. Arra tekintettel, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított szerződésszegésnek nem volt feltétele, hogy a céltársaságok azonos piaci szegmensben, azonos tevékenységet folytassanak (elsőfokú ítélet 178. bek.), az ítéltábla mellőzte az indokolásból az elsőfokú bíróság erre vonatkozó megállapításait. Ennek okán nem vizsgálta a fellebbezési érvelésben e körben kifejtetteket, azok ugyanis a másodfokú eljárásban nem bírtak jelentőséggel.

VIII.

[95] A fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróság a további bizonyítást megalapozottan mellőzte arra figyelemmel, hogy a tényállást a perben érvényesített igény eldöntéséhez szükséges mértékben feltárta, a rendelkezésre álló adatok alapján a kereset elbírálható volt. Megjegyzi az ítéltábla, hogy a régi Pp. 252. § (3) bekezdésében foglalt hatályon kívül helyezési okot (megalapozatlanság) a Pp. nem is nevesíti, ugyanis a törvény 381. §-ához fűzött indokolás szerint a bizonyítás terjedelme önmagában nem hatályon kívül helyezési ok, ezért azt külön nem szabályozza a jogszabály.

[96] A fellebbezési kérelemben foglaltakkal szemben az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének is eleget tett, számot adott a figyelembe vett okirati bizonyítékokról, valamint arról, hogy mely keresetet, mely jogalapon talált megalapozottnak: a cég⁵ és a cég²⁴ ügyletei kivételével, amelyek esetében szerződés teljesítése címén kötelezte az alperest, a marasztalás jogalapját a szerződésszegéssel okozott kár képezte. Olyan eljárási szabálysértés tehát nem történt, amely az ügy érdemi eldöntésére kihatott volna és az elsőfokú eljárás megismétlését vagy kiegészítését tenné szükségessé, ezért az ítélet hatályon kívül helyezésére a Pp. 381. §-ában foglaltakra alapítottnak az ítéltábla nem látott lehetőséget.

IX.

[97] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 383. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[98] A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a felperes perköltségének megfizetésére az alperes köteles a Pp. 364. §-a alapján alkalmazandó 83. § (1) bekezdése értelmében, amely a képviseletet ellátó jogi képviselő munkadíjából állt. A munkadíj összegét az ítéltábla a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése alapján mérsékelt összegben állapította meg, a kifejtett képviseleti tevékenységre és a jogorvoslati eljárás kisebb munkaterhére figyelemmel.

Budapest, 2024. február 22.

dr. Sándor Ottó s. k.
a tanács elnöke

dr. Vasady Loránt Zsolt s. k.
dr. Balsai Csaba Zoltán s. k.
előadó bíró
bíró